

RIKSDAGENS SVAR 193/2009 rd

Regeringens proposition med förslag till lag om passagerarfartygs personlistor

Ärende

Regeringen har till riksdagen överlämnat sin proposition med förslag till lag om passagerarfartygs personlistor (RP 210/2009 rd).

Beredning i utskott

Kommunikationsutskottet har i ärendet lämnat sitt betänkande (KoUB 22/2009 rd).

Beslut

Riksdagen har antagit följande lag:

Lag

om passagerarfartygs personlistor

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Lagens syfte

För förbättrande av säkerheten och räddningsmöjligheterna för passagerarna och fartygspersonalen samt för effektivisering av efterspannings- och räddningsverksamheten och utredningarna efter en eventuell olycka ska, på det sätt som bestäms i denna lag, de ombordvarande på passagerarfartyg räknas och listor över dem göras upp innan fartyget avgår från en hamn.

2 §

Lagens tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på alla finska passagerarfartyg och sådana utländska passagerarfartyg som anlöper eller avgår från en finsk hamn.

Denna lag tillämpas inte på

- 1) örlogsfartyg eller trupptransportfartyg,
- 2) försvarsmaktens eller gränsbevakningsväsendets fartyg, om de inte regelbundet används i allmän trafik för persontransporter,
- 3) fritidsbåtar för vilka inte har förordnats någon besättning och vilka inte medför fler än tolv passagerare i kommersiellt syfte.

3 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) *direktivet om personlistor* rådets direktiv 98/41/EG om registrering av personer som färdas ombord på passagerarfartyg som ankommer till eller avgår från hamnar i gemenskapens medlemsstater, sådant det lyder ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/84/EG,

2) *ISM-koden* de internationella organisationsregler för säker drift av fartyg och för förhindrande av förorening som ingår i bilaga I till Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 336/2006 om genomförande av Internationella säkerhetsorganisationskoden i gemenskapen och upphävande av rådets förordning (EG) nr 3051/95,

3) *SOLAS-konventionen* 1974 års internationella konvention om säkerheten för människoliv till sjöss (FördrS 11/1981) jämte ändringar,

4) *personer* samtliga ombordvarande oberoende av ålder,

5) *passagerare* alla personer med undantag av fartygets befälhavare eller besättningsmedlemmarna eller andra personer som i någon egenskap är anställda eller sysselsatta ombord på ett fartyg för det fartygets behov, och med undantag av barn under ett år,

6) *passagerarfartyg* fartyg och höghastighetsfartyg som får medföra fler än tolv passagerare,

7) *höghastighetsfartyg* höghastighetsfartyg enligt definitionen i regel X/1 i SOLAS-konventionen,

8) *bolag* ett passagerarfartygs ägare eller någon annan sammanslutning eller person, såsom transportföretaget eller den som hyr fartyget utan besättning, som har övertagit redarens ansvar för passagerarfartygets drift,

9) *den person som bolaget utsett att föra personlistan* den landbaserade person som av ett bolag har utsetts att ansvara för att skyldigheterna enligt ISM-koden fullgörs, eller en landbaserad person som bolaget har utsett som ansvarig för att föra in uppgifter om de ombordvarande på ett av bolagets passagerarfartyg i systemet för per-

sonlistor och för att bevara och vidarebefordra uppgifterna i systemet i en nödsituation eller efter en olycka,

10) *inre farvatten i Finland* finska åar, älvar, sjöar och kanaler,

11) *skyddat havsområde* ett havsområde, skyddat mot påverkan från öppet hav, där ett passagerarfartyg inte vid något tillfälle befinner sig mer än sex sjömil från en skyddad plats där nödställda kan ta sig i land, och där närheten till efterspanings- och räddningsresurser är säkerställd,

12) *regelbunden trafik* en rad överfarter där fartyg går i trafik mellan samma två eller flera hamnar eller i kryssningstrafik från och till samma hamn antingen enligt en offentliggjord tidtabell eller så regelbundet eller ofta att resorna utgör en systematisk serie,

13) *internationell resa* en resa till sjöss från en hamn i Finland till en hamn utanför Finland, eller omvänt, samt en resa till sjöss från en hamn i Finland till områden utanför Finlands territorialvatten.

4 §

Förhållande till annan lagstiftning

Om inte något annat bestäms i denna lag ska personuppgiftslagen (523/1999) tillämpas på behandling av personuppgifterna på passagerarfartygs personlistor och på rättigheterna för dem som antecknats på personlistorna.

2 kap.

Registrering av personer innan ett passagerarfartyg avgår från en hamn

5 §

Räkning av och anmälan om antalet personer

Bolaget ska se till att de som är ombord på ett passagerarfartyg före fartygets avgång från en hamn räknas och att antalet anmäls till fartygets befälhavare samt till den person som bolaget utsett att föra personlistan eller till något annat

landbaserat system som fyller samma funktion och som den som utsetts att föra personlistan ansvarar för. Fartyget, dess avgångs- och ankomsttid och rutterna ska specificeras i anmälan.

Sådana passagerarfartyg som är i trafik enbart på inre farvatten i Finland eller i sådan regelbunden trafik på skyddade havsområden i Finland där restiden mellan hamnbesöken understiger en timme är dock undantagna från skyldigheten att enligt 1 mom. anmäla antalet personer till den person som bolaget utsett att föra personlistan eller till något annat motsvarande system som bolaget har på land.

6 §

Anteckning och anmälan av personuppgifter

Om ett passagerarfartygs resa sträcker sig mer än 20 sjömil från avgångsplatsen ska bolaget utöver det som föreskrivs i 5 § 1 mom. se till att de ombordvarandes efternamn, förnamn, kön och nationalitet antecknas, samt dessutom uppgift om huruvida de är vuxna, barn eller spädbarn, eller deras ålder, födelseår eller födelsedatum.

Bolaget ska se till att personuppgifterna samlas in innan fartyget avgår från hamnen och senast 30 minuter efter avgången anmäls till den person som bolaget utsett att föra personlistan eller till ett annat landbaserat system som fyller samma funktion och som den som utsetts att föra personlistan ansvarar för. Om ett passagerarfartygs resa sträcker sig mer än 40 sjömil från avgångsplatsen ska personuppgifterna inom den nämnda tiden också anmälas till fartygets befälhavare.

Om ett passagerarfartyg går i trafik enbart på inre farvatten i Finland eller skyddade havsområden i Finland, är det dock undantaget från den antecknings- och anmälningskyldighet som avses i 1 och 2 mom.

7 §

Anteckning och anmälan av särskilda uppgifter

På en internationell resa, eller om personuppgifterna ska antecknas enligt 6 §, ska på passage-

rarens eller dennes vårdnadshavares begäran på personlistan dessutom anges ett sådant behov av vård eller hjälp som föranleds av ålderdom, handikapp eller någon annan omständighet och som är av betydelse vid en räddningsaktion

Bolaget ska säkerställa att de uppgifter som avses i 1 mom. antecknas och innan fartyget avgår från en hamn anmäls till fartygets befälhavare och till den person som bolaget utsett att föra personlistan eller till ett annat landbaserat system som fyller samma funktion och som den som utsetts att föra personlistan ansvarar för.

8 §

Befälhavarens omsorgsplikt

Innan ett fartyg avgår från en hamn ska dess befälhavare säkerställa att antalet ombordvarande inte överstiger det antal som fartyget får medföra.

3 kap.

System för personlistor

9 §

Syftet med systemet för personlistor

Syftet med systemet för personlistor är att förbättra säkerheten och räddningsmöjligheterna för passagerarna och fartygspersonalen samt effektivisera efterspanings- och räddningsverksamheten och utredningarna efter en eventuell olycka.

10 §

Upprättande och godkännande av ett system för personlistor samt utseende av en person att föra personlistan

Ett bolag vars passagerarfartyg är inskrivet i det finska fartygsregistret ska upprätta ett system för personlistor, om bolaget i enlighet med 5 § ska räkna och anmäla antalet personer ombord på passagerarfartyget eller i enlighet med 6 § ska anteckna och anmäla de ombordvaran-

des personuppgifter. På samma eller liknande rutter får det inte användas olika system utan särskilda skäl.

Bolaget ska ansöka om Trafiksäkerhetsverkets godkännande av systemet för personlistor innan det tas i bruk. Bolaget ska utse en person att föra personlistan och anmäla dennes kontaktuppgifter till Trafiksäkerhetsverket. Bolaget ska också lämna Trafiksäkerhetsverket övriga uppgifter och utredningar som behövs för godkännandet av systemet.

Trafiksäkerhetsverket ska godkänna systemet, om det uppfyller kraven enligt denna lag.

Om systemet för personlistor genomgår väsentliga ändringar, ska bolaget ansöka om Trafiksäkerhetsverket godkännande av ändringarna.

11 §

Uppgifterna i systemet för personlistor

För systemet för personlistor får bolaget och den som utsetts att föra personlistan samla in och lagra

- 1) de uppgifter om antalet personer som avses i 5 §,
- 2) de personuppgifter som avses i 6 §,
- 3) de särskilda uppgifter om passagerare som avses i 7 §,
- 4) specificerade uppgifter om fartyget, dess avgångs- och ankomsttider och rutter.

12 §

Funktionsvillkor för systemet för personlistor

Ett bolag ska utforma och genomföra sitt system för personlistor så att

- 1) uppgifterna i systemet är i lättläst form,
- 2) uppgifterna i systemet vid behov är lätt tillgängliga för gränsbevakningsväsendet, Trafiksäkerhetsverket, Nödcentralverket, polisen, tullverket, Centralen för undersökning av olyckor samt i räddningslagen (468/2003) avsedda räddningsmyndigheter och räddningsverk,
- 3) systemet fungerar användarvänligt och så att inga onödiga dröjsmål uppstår för passagerare vid ombordstigning eller landstigning,

4) uppgifterna i systemet skyddas genom behövliga tekniska och organisatoriska åtgärder mot oavsiktlig eller lagstridig radering eller förlust, oavsiktliga eller lagstridiga ändringar, utlämnanden, avslöjanden och överföringar eller obehörig åtkomst och annan lagstridig behandling.

13 §

Den person som bolaget utsett att föra personlistan

Den person som bolaget utsett att föra personlistan ansvarar för att de uppgifter som avses i 5—7 § bevaras och införs i systemet för personlistor samt för att uppgifterna i en nödsituation eller efter en olycka vidarebefordras till de i 12 § 2 punkten avsedda myndigheter som deltar i efterspanings- och räddningsverksamhet.

Om bolaget utser en ny person att föra personlistan eller kontaktuppgifterna för den som utsetts ändras, ska bolaget göra en anmälan om ändringarna till Trafiksäkerhetsverket.

Trafiksäkerhetsverket ska lämna uppgift om den person som bolaget utsett att föra personlistan och den personens kontaktuppgifter samt ändringar i uppgifterna till sjöräddningscentralen och Nödcentralverket, av vilka de myndigheter som avses i 12 § 2 punkten kan få uppgifterna vid behov.

4 kap.

Utlämnande av uppgifter och uppgifternas bevaringstid

14 §

Utlämnande av uppgifter

Ett bolag och den person som bolaget utsett att föra personlistan får för efterspanings- eller räddningsverksamhet samt utredningarna efter en olycka lämna ut uppgifterna på personlistorna och i systemet för personlistor endast till gränsbevakningsväsendet, Trafiksäkerhetsverket, Nödcentralverket, polisen, tullverket,

Centralen för undersökning av olyckor samt i räddningslagen avsedda räddningsmyndigheter och räddningsverk.

Uppgifterna kan också lämnas ut via en teknisk anslutning eller på annat sätt i elektronisk form.

I fråga om myndigheternas rätt att få uppgifter som avses i denna lag för andra än i 1 mom. avsedda ändamål föreskrivs särskilt.

15 §

Hur länge personuppgifter får bevaras

Om de personuppgifter som samlats in enligt 6 och 7 § inte behövs för efterspanings- eller räddningsverksamhet eller klarläggandet eller undersökningen av en olycka, ska bolaget se till att uppgifterna raderas tidigast 24 timmar och senast 72 timmar efter det att fartyget har anläppt ankomsthavnen.

5 kap.

Tillsyn, administrativa tvångsmedel och påföljder

16 §

Tillsyn

Trafiksäkerhetsverket ska övervaka att bestämmelserna i denna lag iakttas. Trafiksäkerhetsverket ska utföra inspektioner för att kontrollera hur systemet för personlistor fungerar. Inspektionsrätten omfattar dock inte lokaler avsedda för boende.

Om ett bolag inte iakttar bestämmelserna i denna lag och överträdelsen är klar och allvarlig, ska Trafiksäkerhetsverket utan dröjsmål anmäla detta till fartygets flaggstat.

17 §

Administrativa tvångsmedel

Om ett bolag, den person som bolaget utsett att föra personlistan eller fartygets befälhavare

inte iakttar denna lag, kan Trafiksäkerhetsverket ålägga bolaget, personen eller befälhavaren att avhjälpa de brister eller missförhållanden som upptäckts. Trafiksäkerhetsverket kan sätta ut en tid inom vilken bristerna eller missförhållandena ska vara avhjälpna. Tidsfristens längd är beroende av hur pass allvarliga och omfattande bristerna eller missförhållandena är. Tidsfristen kan vara högst sex månader. Beslutet kan förenas med vite och, om det inte handlar om smärre brister eller missförhållanden, med hot om att fartygets färd avbryts. Bestämmelser om vite och hot om avbrytande finns i viteslagen (1113/1990).

18 §

Förseelse mot bestämmelserna om passagerarfartygs personlistor

Den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet

1) försummar räknings- eller anmälningsskyldigheten enligt 5 §,

2) försummar antecknings- eller anmälningsskyldigheten enligt 6 §,

3) försummar antecknings- eller anmälningsskyldigheten enligt 7 §,

4) försummar omsorgsplikten enligt 8 §,

5) försummar den skyldighet att upprätta, utse eller anmäla som gäller enligt 10 §,

6) samlar och lagrar uppgifter för systemet för personlistor i strid med det som gäller enligt 11 §,

7) försummar den skyldighet att bevara, införa eller vidarebeforda eller anmäla som gäller enligt 13 § 1 och 2 mom.,

8) lämnar ut uppgifter i strid med den rätt av lämna ut uppgifter som gäller enligt 14 §, eller

9) försummar raderingsskyldigheten enligt 15 §,

ska, om inte strängare eller lika strängt straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag, för *förseelse mot bestämmelserna om passagerarfartygs personlistor* dömas till böter.

Den som bryter mot ett åläggande enligt 17 § som har förenats med vite kan inte dömas till straff för samma gärning.

19 §

Hänvisningar till strafflagen

Till straff för personregisterbrott döms enligt 38 kap. 9 § i strafflagen (39/1889) och till straff för dataintrång döms enligt 38 kap. 8 eller 8 a § i strafflagen. Till straff för brott mot tystnadsplikt döms enligt 38 kap. 1 eller 2 § i strafflagen.

6 kap.

Särskilda bestämmelser

20 §

Undantag

Trafiksäkerhetsverket ska i enlighet med artikel 9.3 i direktivet om personlistor informera Europeiska gemenskapernas kommission om sådana undantag från skyldigheten att göra upp listor som enligt 5 § 2 mom. och 6 § 3 mom. gäller någon annanstans än på inre farvatten i Finland.

21 §

Avvikelser

Ett bolag har inte skyldighet att enligt 6 § an-teckna och anmäla de ombordvarande i fråga om regelbunden trafik inom sådant område för vilket Europeiska gemenskapernas kommission under de förutsättningar som anges i artikel 9.4 i direktivet om personlistor har medgett avvikelse, helt eller delvis, från kraven enligt artikel 5.1 i direktivet.

Ansökan om den avvikelse som avses i 1 mom. ska riktas till kommunikationsministeriet. Kommunikationsministeriet anhåller om den föreslagna avvikelsen hos Europeiska gemenskapernas kommission, om de förutsättningar som avses i artikel 9.4 i direktivet om personlistor uppfylls. Före beslutet ska kommunikationsministeriet begära utlåtande om ärendet av Trafiksäkerhetsverket, gränsbevakningsväsendet samt också av Ålands landskapsregering i de fall där avvikelsen har betydelse för trafiken i landskapet Åland.

En avvikelse kan gälla sådana passagerarfartyg som går i trafik från en hamn i Finland och som för ett sådant lands flagg som är fördragslutande part i SOLAS-konventionen men inte är medlemsstat i Europeiska gemenskapen endast om ifrågavarande stat ger tillstånd därtill.

22 §

Föreskrifter om skyddade havsområden och gränserna för dem

Trafiksäkerhetsverket utfärdar närmare föreskrifter om de skyddade havsområden som avses i 3 § 11 punkten och om gränserna för dem.

23 §

Avgift för godkännande av system för personlistor

För godkännande av system för personlistor tas det ut en avgift enligt lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992).

24 §

Ändringssökande

I ett beslut som Trafiksäkerhetsverket eller kommunikationsministeriet har fattat med stöd av denna lag får ändring sökas genom besvär i enlighet med förvaltningsprocesslagen (586/1996). Ett beslut av Trafiksäkerhetsverket ska iaktas trots att det överklagats, om inte besvärsmyndigheten bestämmer något annat.

I fråga om avgifter för Trafiksäkerhetsverkets godkännande av system för personlistor får ändring sökas i enlighet med 11 b § i lagen om grunderna för avgifter till staten.

25 §

Domstol

I andra ärenden som ska handläggas enligt denna lag än de som avses i 24 § bestäms den behöriga domstolen enligt 21 kap. i sjölagen (674/1994).

7 kap.

Ikraftträdande

26 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 20 .
Genom denna lag upphävs statsrådets förordning av den 21 september 2000 om passagerarfartygs personlistor (824/2000) jämte ändringar.

Helsingfors den 25 november 2009

27 §

Övergångsbestämmelse

För de system för personlistor som är i bruk när denna lag träder i kraft ska godkännande enligt 10 § 2 mom. sökas inom ett år från ikraftträdandet.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.